

Årjel-Trøndelagen/Hedemarken båatsoe-burriej reereme
Reindrifftsforvaltningen Sør-Trøndelag/Hedmark

Norges vassdrags- og energidirektorat
Konsesjons- og tilsynsavdelingen
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Deres ref.:
200600569-5ktv/csj

Vår ref.:
2006/3737 / 459/2007/ CK/ 482

Dato:
09.01.2007

Søknad om konsesjon for bygging av Hynna kraftverk, Tydal kommune - Administrativ uttalelse

Vi viser til brev fra Norges vassdrags- og energidirektorat datert 07.11.2006, vedlagt søknad om konsesjon for bygging av Hynna kraftverk i Tydal kommune.

Søknaden omfatter to alternativer for utnyttelse av fallet i Hynna, fra ca. kvote 400,00 (alt. 1)/ kvote 412,0 (alt. 2) til samløpet med Nea ca. kote 265,0. I alternativ 1 overføres avløpet fra Lithynna ca. kote 412,0 til inntaket i Storhynna ca. kote 400,0 via nedgravde rør og videre i nedgravde rør på østsida av Hynna til kraftstasjonen. I alternativ 2 overføres avløpet fra Håmmårvollbekken, ca. kote 420,0 via nedgravde rør til Storhynna ca. kote 417,0 og overføres videre sammen med avløpet i Storhynna via nedgravde rør til kraftverksinntaket i Lithynna ca. kote 412. Vannet føres i nedgravde rør på vestsida av Lithynna til kraftstasjonen i dalen. Inntak/ inntaksbasseng med dam, trasé for rør og kraftstasjonsområde med atkomstvei vil legge beslag på et areal på ca. 30 da. (34 da. for alt. 2).

Reindrifftsforvaltningen i Sør-Trøndelag/ Hedmark har vurdert søknaden og mener tiltakshaver har levert en mangelfull søknad på flere områder. Tiltaksområdet for Hynna kraftverk ligger innenfor Riast/ Hylling reinbeitedistrikt, og tiltaket vil berøre reindriftens interesser og rettigheter. Allikevel er ikke Riast/ Hylling reinbeitedistrikt omtalt som rettighetsinnehaver innen tiltaksområdet. I søknaden til NVE datert 26.10.2006, står det følgende: "Det opplyses at fallrettigheter og rettigheter til all grunn som er nødvendig for å gjennomføre prosjektet eies av tiltakshaveren Hynna Kraft AS". I søknadens punkt 3.12 Samiske interesser/ Reindrift hevdes det: *Fra lokalkjent hold er det opplyst at det ikke er samiske interesser i området som vil bli berørt av utbyggingen*". Reindrifftsforvaltningen kjenner ikke til hvilken kilde tiltakshaver har disse opplysningene fra, men reindriftens interesser og rettigheter i området burde være kjent for tiltakshaver eller noen som har bidratt ved utarbeidelsen av søknaden. Søknaden vurderer også i svært liten grad/ ikke i det hele tatt hvilke konsekvenser kraftverket vil få for reindrifftsneringa i området. Det er imidlertid gjort en konsekvensanalyse med hensyn på biologisk mangfold i området som blir berørt av en eventuell utbygging (vedlegg 6). Konsekvensene for naturmiljøet kan riktignok gjenspeile virkningene av tiltaket på reindrifta, men hvilken betydning en slik utbygging kan få for reindrifta spesielt, er vanskelig å vurdere uten en egen konsekvensutredning.

Reindrifftsforvaltningen har den siste tida mottatt en rekke henvendelser, planer og søknader om utbygging av kraftverk (bl.a. Grøna kraftverk, Usma kraftverk og utbygging av Garbergelva) som vil komme til å berøre reinbeitedistriktene Riast/ Hylling og Essand. Størrelsen på kraftverkene varierer, men de har til felles at de får konsekvenser for reindrifta i disse områdene. Ved siden av Essand reinbeitedistrikt er antakelig Riast/ Hylling reinbeitedistrikt, som berøres i denne sak, det reinbeitedistriktet i landet som er sterkest berørt av

Adresse
Postboks 121
7361 Røros

Telefon
72411546
www.reindrifft.no

Telefaks
72410072

ulike inngrep i dag. Dette dreier seg i hovedsak om vassdragsutbygging, fritidsbebyggelse og et nettverk av veier og kraftlinjer. Reindriftsforvaltningen ser med bekymring på denne utviklingen og mener kraftverkene, men også andre arealinngrep, bør sees i sammenheng for å få et helhetlig inntrykk. I søknadens kapittel 2.2.8 opplyses det at også flere andre småkraftverk er planlagt i området. Da Reindriftsforvaltningen ikke har noe informasjon om disse planene per i dag, blir det enda vanskeligere å vurdere konsekvensene for reindrifta når det gjelder denne aktuelle søknaden fordi disse inngrepene må vurderes i sammenheng.

Med bakgrunn i det ovenfornevnte, kan ikke Reindriftsforvaltningen vurdere om det i tilstrekkelig grad er tatt hensyn til reindriftsnæringen eller om tiltaket er i tråd med reindriftsloven eller ikke. Vi ber derfor om at konsekvensene for reindriftsnæringen i området utredes utførlig, gjerne i form av en konsekvensutredning.

Riast/ Hylling reinbeitedistrikt vil komme med sin egen uttalelse til denne søknaden, og vi anbefaler at også denne vektlegges i den videre behandlingen av saken.

Med hilsen

*Helge Hansen
Reindriftsagronom*

*Camilla Knutsen
Førstekonsulent*

Kopi til:
Riast/ Hylling reinbeitedistrikt, Distriktsstyret v/ leder Inge Even D

Saanti sijte
Postboks 236
7361 Røros

Røros den 09.07.2010

Clemens kraft KS
Småkraft og natur
v/Thomas Lia

Ang. planlegging av småkraftverk i beiteområdene til Saanti sijte.

Den 1. juni 2010 deltok Saanti sijte på en befaring angående flytting av planlagt småkraftverk i Væla. I utgangspunktet hadde Saanti sijte ingen motforestillinger mot dette.

For øvrig ble saken tatt opp og diskutert på årsmøtet i distriktet.

Senere innkalte Fjellkraft v/Atle Wahl, til et møte som ble avholdt på Meråker Brug. Her deltok flere instanser. Saanti sijte ser positivt på at distriktet får delta allerede på planleggingsstadiet. På møtet kom det fram at det var stor interesse for utbygging av småkraftverk på flere plasser innenfor reinbeiteområdet. Til tross for at dette er på planleggingsstadiet, ble Saanti sijte meget betenkt over en slik utvikling.

På bakgrunn av dette, kan distriktet ikke godta flyttingen av småkraftverket ved Væla. Saanti sijte ber om at dette småkraftverket må sees i sammenheng med de andre småkraftverk som er under planlegging. Dersom alle småkraftverk som ble diskutert på møtet på Meråker Brug skulle bli realisert, blir dette naturlig nok, en helt uholdbar situasjon for reindriften.

Med hilsen for

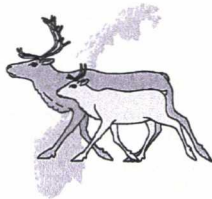
Saanti sijte

Aslak Brandsfjell

Aslak Brandsfjell

-leder-

Kopi: Reindriftsforvaltningen i Sør-Trøndelag/Hedmark

Årjel-Trøndelagen/Hedemarken båatsoe-burriej reereme
Reindriftsforvaltningen Sør-Trøndelag/Hedmark

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO
Att. Konesjonsavdelingen

Deres ref.:
NVE 200800696-10 ki/kima

Vår ref.:
2010/3118 / 15590/2010/ CK/ 482

Dato:
13.10.2010

Meraker Kraft AS (SUS) - Søknad om Gudåa kraftverk i Meråker kommune, Nord-Trøndelag - Høringsuttalelse

Vi viser til brev fra Norges vassdrags- og energidirektorat datert 13.9.2010, vedrørende konsesjonssøknad for Gudåa kraftverk i Meråker kommune.

Meraker Kraft AS har søkt om tillatelse til å bygge Gudåa kraftverk i elva Gudåa som er ei sideelv til Stjørdalselva. Inntaket ligger på kvote 455, og kraftverket vil få en brutto fallhøyde på 360 meter. Rørgata som skal graves ned i bakken, vil få en lengde på ca. 1950 meter. Kraftstasjonen er planlagt på vestsida av elva like nedstrøms eksisterende bro. Derfra er det planlagt 300 meter kabel, til tilknytning til eksisterende 22 kV linje på østsida av Gudåa. Det er en eksisterende traktorvei fra kraftverkstasjonsområdet, som går ca. halvveis opp til inntaket. Planen er å forlenge, samt ruste opp veien, til bruk som anleggsvei. Veien vil dermed bli en permanent kjørevei.

Reindriftsforvaltningen har sett på søknaden og konsekvensutredningen som følger med. Tiltaket ser ikke ut til å få særlig negative konsekvenser for reindrifta på lang sikt, da rørgata blir lagt i jord og kraftverket er relativt lite. Tiltaket vil imidlertid føre til noe reduksjon av villmarkspregede områder, i og med at tiltaksområdet ligger i ytterkanten av et stort inngrepsfritt naturområde. På lang sikt vil tap av villmarkspreget natur alltid være en ulempe for reindrifta, selv om det er snakk om små områder, da uberørt natur er eksistensgrunlaget for reindrifta. På kortere sikt, er det helst i fm. anleggsfasen at dette tiltaket vil kunne få noen virkning på reindrifta. Sprengningsarbeid, rydding av skog, veibygging mv. kan virke forstyrrende for reinen i området, noe som kan medføre merarbeid for reindriftsutøverne. Reindriftsforvaltningen anbefaler derfor tiltakshaver om å ha god dialog med reindrifta under denne perioden slik at man evt. kan begrense forstyrrelsene mest mulig. Når det gjelder reindriftas bruk av området vises det til vedlagte arealbrukskart samt konsesjonssøknaden (pkt. 3.12). For detaljer rundt dette henvises det til lederen i Saanti sijte, Aslak Brandsfjell.

Av erfaring vet vi at bygging av veier inn i uberørte områder kan være starten på senere utbygginger. I tillegg vil veier ofte føre til økt trafikk innover i områdene. Reindriftsforvaltningen mener man må vurdere behovet for denne veien, og hvilke konsekvenser den kan få på lenger sikt. I dette tilfellet bør det være tilstrekkelig med en trasé til bruk av firehjuling i stedet for å anlegge ny vei.

Reindriftsforvaltningen ser ellers med stor bekymring på alle de kraftverkplanene som har dukket opp innenfor reinbeiteområdene i Sør- Trøndelag og Nord- Trøndelag. Det er et spørsmål om det burde vært laget en oversikt over eksisterende kraftverk samt nye planer, og foretatt en konsekvensutredning samlet sett. Reindrifta benytter store arealer på tvers av kommune- og fylkesgrenser, og det hadde vært interessant og sett helheten i dette og hvilke konsekvenser alle kraftverk har samlet sett på ett reinbeitedistrikt. I tillegg kommer selvsagt alle andre tiltak, som hyttebygging, nydyrking, veibygging, gjerder i utmark osv.

Adresse
Postboks 121
7361 Røros

Telefon
72409210
www.reindrift.no

Telefaks
72409211

Reindriftsforvaltningen har ellers ingen ytterligere merknader til konsesjonssøknaden.

Med hilsen

Helge Hansen
Reindriftsagronom

Camilla Knutsen
Rådgiver

Vedlegg:
Utsnitt av arealbrukskart Saanti sijte (A3)

Kopi til:
Saanti sijte, distriktsstyret v/ leder Aslak Brandsfjell

Saanti sijte (Essand reinbeitedistrikt)
Postboks 236
7361 Røros

Røros den 17.12.2010

Norges vassdrag og energidirektorat
Konsesjonsavdelingen
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Reindriftsforvaltningen	
Saknummer: 2008/2781-5	
12 JAN. 2011	
S.bh:	Ark: 482

Deres ref.: NVE200805486-4. 200804433-5 ki/elfa

Ang. Fjellkraft AS – Søknad om konsesjon for bygging av 2 kraftverk i Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag – høring.

Saanti sijte viser til brev fra NVE, dat. 13.09.2010, angående ovennevnte sak.

Saanti sijte har i den senere tid mottatt flere søknader om utbygging av kraftverk innenfor våre bruks- og beiteområder. Saanti sijte ser med stor bekymring på det økende antall kraftverk som nå planlegges utbygd. Reindriftens bruksarealer ligger på tvers av både fylkes- og kommunegrensene. Imidlertid må reindriften og forholde seg til helheten av alle inngrep som gjøres innenfor sine bruksarealer. **Sett fra Saanti sijtes synspunkt er det derfor nødvendig at det nå utarbeides en oversikt over samtlige eksisterende og omsøkte kraftverk, og at det på bakgrunn av denne oversikten foretas en konsekvensutredning.** Videre ber Saanti sijte om at det foretas en befaring i områdene før det gis konsesjon/tillatelse til bygging av kraftverk.

Det er ikke foretatt undersøkelser om det finnes samiske kulturminner i de aktuelle områdene. Saanti sijte ber om at Samtinget kontaktes og at et slikt arbeid iverksettes.

Saanti sijte vil gi en kort uttalelse til hvert av de omsøkte kraftverk.

Mølska kraftverk

Søknaden omhandler bygging av Mølska kraftverk i elva Mølska. Tiltaksområdet ligger innenfor beite- og bruksområdene til Saanti sijte. I konsekvensvurderingen påpekes det at de største problemene for reindriften vil være i anleggsperioden men at det i driftsperioden blir få eller ingen problemer. At de største problemene oppstår i anleggsperioden er naturlig. Imidlertid vil Saanti sijte påpeke at alle inngrep i reinbeiteområdene har negative konsekvenser for reindriften.

Det eksisterer i dag en vei inn til kraftstasjon og inntak, men det vil være behov for ny midlertidig anleggsvei over en total strekning på 1600m. Reindriften er imot at det bygges veier innover i våre bruksområder. Dette medfører økt ferdsel og dermed forstyrrelser som gjør at reinen ikke får beitero. I tillegg tilsier all erfaring at slike veier ofte benyttes i argumentasjonen for bruk til andre formål. Saanti sijte forutsetter at veien ikke blir kjørbær etter anleggsperioden dersom byggingen av kraftverket blir en realitet.

Sagelva kraftverk

Søknaden omhandler bygging av Sagelva kraftverk som planlegger å utnytte et fall på 250 meter i Sagelva og Svartåsbekken. Tiltaksområdet ligger innenfor beite- og bruksområdene til Saanti sijte. I konsekvensvurderingen er tiltaket vurdert til samlet sett å ha ingen til liten negativ virkning på

reindriften men at det i anleggsfasen kan området være noe mindre egnet som beiteland. Saanti sijte vil gjenta at alle inngrep i beite- og bruksområdene er negativt for reindriften og at kraftutbygginger føyer seg til alle andre inngrep som er gjort.

Fra eksisterende vei planlegges en ny vei på ca. 800 m. Som allerede nevnt, er Saanti sijte imot at det bygges veier innover i våre bruksarealer. Saanti sijte forutsetter at veien ikke blir kjørbær etter anleggsperioden dersom byggingen av kraftverket blir en realitet.

Avslutningsvis ber Saanti sijte om at søknaden om konsesjon for bygging av Mølska kraftverk og Sagelva kraftverk ikke behandles før kravene fra Saanti sijte som er nevnt innledningsvis, gjort.

Med hilsen for

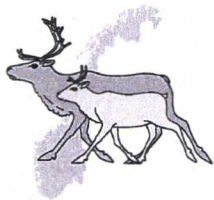
Saanti sijte

Aslak Brandsfjell

Aslak Brandsfjell

-leder-

Gjenpart: Sametinget
Reindriftsforvaltningen i Sør-Trøndelag/Hedmark

Åarjel-Trøndelagen/Hedemarken båtsoe-burriej reereme
Reindrifftsforvaltningen Sør-Trøndelag/Hedmark

Småkraftkonsult as
Postboks 158
4441 TONSTAD
Att. Henning Tjørholm

Deres ref.:

Vår ref.:

2011/1480 / 8897/2011/ CK/ 482

Dato:

10.05.2011

Tydal kommune - Småkraftverk i Lødølja og Ramsjøelva - Innspill

Vi viser til brev fra Småkraftkonsult as datert 3.5.2011 vedrørende planlagte småkraftverk i Lødølja og Ramselva i Tydal kommune.

De planlagte kraftverkene ligger innenfor svært viktige beiteområder for Saanti sijte, og Reindrifftsforvaltningen forventer derfor at *alle* potensielle konsekvenser som utbyggingsplanene kan få for reindriffta blir vurdert i fm. utarbeidelsen av konsesjonssøknaden. Det finnes mye litteratur på dette området. NVE har dessuten utarbeidet retningslinjer for små vannkraftverk, der de bl.a. tar for seg ulike utredningstema som kan være viktig i fm. behandlingen av småkraftkonsesjoner. Her står det bl.a. at "Planlagte utbyggingstiltak innenfor reinbeiteområdene må underlegges grundige vurderinger. Sentrale spørsmål i denne sammenhengen er:

- Berøres reindrifften – hva bruker reindrifften området til?
- Berøres særverdiområdene – hva er særverdiområdene lokalt?
- Berøres minimumsbeiter – hva er minimumsbeite for lokal reindrifft?
- Får utbyggingen konsekvenser for utøvelsen av reindrifften – hvilke?
- Kan reindrifften tilpasse seg en utbygging – på hvilken måte?
- Kan det i forbindelse med utbyggingen gjennomføres avbøtende tiltak – hvilke?
- Berøres reindrifften på en slik måte at utbyggingen får økonomiske konsekvenser – hvor store? "

Dette er viktige punkter å ta stilling til i slike saker.

Det er ikke bare selve kraftverket og rørgatene som må tas med i vurderingene, men også evt. nye kraftlinjer og veier, samt forstyrrende aktivitet i fm. anleggsfasen og vedlikehold av anleggene. Andre viktige momenter kan være at mindre vannføring i elvene kan føre til usikker is/ sprekkdannelse, samt at naturlige "barrierer" blir borte.

Saanti sijte er allerede sterkt belastet med vassdragsutbygginger og andre inngrep (f.eks. fritidsbebyggelse og veier), og tålegrensen ser ut til å være nådd. Det er viktig at man ser på *alle* inngrepene innenfor reinbeitedistriktet når man skal vurdere nye inngrep, slik at man kan vurdere helheten.

Adresse
Postboks 121
7361 Røros

Telefon
72409210
www.reindrifft.no

Telefaks
72409211

Når det gjelder reindriftas bruk av områdene omkring de planlagte reguleringene, så er dette godt beskrevet i områdestyrets behandling av Lødøljaoverføringen i sakene 62/02 og 70/05 (se vedlegg). Reindrifftsforvaltningens kartløsning kan dessuten benyttes for å hente informasjon reindriftas bruk av områdene. I tillegg er det viktig å ha en tett dialog med reindriftnæringa.

Med hilsen

*Helge Hansen
Reindrifftsagronom*

*Camilla Knutsen
Rådgiver*

Kopi til:
Saanti sijte, distriktsstyret v/ leder Aslak Bransfjell

Vedlegg:
Områdestyret for reindrift, sak 62/02 av 27.11.2002
Områdestyret for reindrift, sak 70/05 av 10.2.2005
3 stk. utsnitt av arealbrukskart for reindrifta, A3